

Syarat Pengurusan Kanan Badan Korporat dalam CMCHA 2007 (Corporate Manslaughter and Corporate Homicide Act 2007) dan Teori Identifikasi: Satu Penilaian

(Senior Management Element Under CMCHA 2007 (Corporate Manslaughter and
Corporate Homicide Act 2007) and the Identification Theory: An Evaluation)

CHUA MING ZUAN

ABSTRAK

Jenayah bunuh korporat merupakan satu kesalahan jenayah yang mengatributasikan kesalahan mematikan orang secara cuai ke atas badan korporat. Unsur niat dalam undang-undang jenayah sentiasa menjadi satu persoalan utama semasa mengatributasikan kesalahan ke atas badan korporat memandangkan badan korporat tidak mempunyai keupayaan untuk berfikir. Justeru itu, Corporate Manslaughter and Corporate Homicide Act 2007 (CMCHA 2007) telah digubalkan oleh badan perundangan di United Kingdom bagi menangani masalah kecuai badan korporat yang telah mengakibatkan kematian dan syarat pengurusan kanan telah diperuntukkan dalam akta ini sebagai elemen utama. Peruntukan syarat pengurusan kanan ini merupakan jalan penyelesaian bagi persoalan ketidakupayaan badan korporat. Sebelum penggubalan CMCHA 2007, teori identifikasi sering dipakai. Walau bagaimanapun, teori identifikasi telah membawa banyak masalah kepada pihak pendakwaan dan sering menerima penolakan daripada mahkamah bagi mengatributasikan kesalahan ke atas syarikat. Sememangnya penggubalan CMCHA 2007 merupakan satu jalan penyelesaian dalam pendakwaan kes jenayah bunuh korporat. Namun, persoalan sama ada syarat pengurusan akan mendatangkan masalah seperti teori identifikasi masih merupakan satu isu yang harus dikaji. Artikel ini bertujuan mengkaji kompleksiti syarat pengurusan kanan yang termaktub dalam CMCHA 2007.

Kata kunci: Jenayah bunuh korporat, pengurusan kanan, teori identifikasi, Corporate Manslaughter and Corporate Homicide Act 2007, United Kingdom

ABSTRACT

Corporate Killing is a criminal offence which attributes the wrong of causing death by negligence upon the corporation. The element of intention in criminal law has always become an ultimate issue when attributing manslaughter offence to the corporation since a corporation has no soul and mind. Therefore, Corporate Manslaughter and Corporate Homicide Act 2007 (CMCHA 2007) was enacted by the legislative body of United Kingdom to cope with the tragedy caused by the corporation and the involvement of senior management of the corporate is stipulated as a vital element of this offence. The element of senior management is considered as a solution to the issue of corporation incapability. Before CMCHA 2007 was enacted, the theory of identification is used for prosecuting corporation. However, the identification theory has caused problems for the prosecution and is often rejected as a mechanism for attributing criminal wrong to the corporation. Indeed, the enactment of CMCHA 2007 is a solution to the problems pertaining to the theory of identification. However, whether the theory of senior management could cause the same problems as the identification theory still remains an issue. Therefore, this article seeks to unlock the complexity of senior management as provided under the CMCHA 2007.

Keywords: Corporate killing, senior management, identification theory, Corporate Manslaughter and Corporate Homicide Act 2007, United Kingdom

PENGENALAN

Celia Wells (1995) pernah komen tentang keyakinan awam terhadap kelakuan badan korporat yang berhubung dengan tanggungjawab badan korporat berhubung dengan keselamatan pekerja badan korporat, petik pernyataan beliau sebagaimana di bawah:

Many offenses, especially those concerned with industrial health and safety, are contained in regulatory legislation enforced on a compliance model. Prosecutions for breach are the exception rather than the norm, and the level of fines has tended to be extremely low. As a result of both declining public confidence in business safety and decreasing tolerance of its lack, there is some movement toward more stringent penalties. In relative terms, however, penalties for breaches of safety regulations would need to increase dramatically to compare

with the range of criminal sanction imposed for conventional offenses of violence.

Kekurangan peraturan yang ketat dicadangkan sebagai satu faktor kelakuan badan korporat yang tidak bertanggungjawab terutamanya berhubung dengan keselamatan dan kebajikan awam. Bimbang ke atas kelakuan badan korporat ini telah membawa kepada penggubalan *Corporat Manslaughter and Corporate Homicide Act 2007* (CMCHA 2007 selepas ini, CMCHA 2007 juga ditanda dengan terma 'jenayah bunuh korporat' dalam konteks ini) di U.K. Jenayah bunuh korporat ini boleh dianggap sebagai satu anjakan paradigma dalam undang-undang jenayah dan masih tidak dapat diterima oleh badan korporat sejagat.

APAKAH ITU JENAYAH BUNUH KORPORAT?

Sejak tahun 2007, jenayah bunuh korporat merupakan satu undang-undang sedia terjadi yang berhubung dengan kecuaiannya di pihak badan korporat sehingga mengakibatkan kematian pekerja, pengguna atau mana-mana pihak berkenaan. Asas dalam jenayah bunuh korporat ini adalah bersandarkan prinsip menyebabkan kematian secara cuai yang mana merupakan satu kesalahan dalam undang-undang jenayah; namun, asas ini sentiasa membingungkan para sarjana undang-undang memandangkan undang-undang jenayah memerlukan kewujudan niat (*mens rea*) dan kelakuan (*actus reus*) di pihak pelakunya dan unsur niat tidak mungkin dapat dijumpai dalam badan korporat. Rasionalnya, badan korporat merupakan orang rekaan undang-undang dan tidak berupaya untuk berfikir serta mempunyai niat. Justeru itu, mahkamah enggan mengenakan liabiliti jenayah bunuh ke atas badan korporat. Teori undang-undang jenayah yang mana juga merupakan satu esensi kepada kesalahan mematikan orang hilang tempat apabila CMCHA 2007 telah diusulkan pada tahun 1997 dan diluluskan pada tahun 2007, isu takupaya badan korporat untuk membentuk niat telah diselesaikan dalam seksyen 1(3) CMCHA 2007¹ secara praktikalnya.

AJAIB DALAM JENAYAH BUNUH KORPORAT: KEGAGALAN PENGURUSAN

Seksyen 1(1)(a) dan (b)² CMCHA 2007 memperuntukkan definisi jenayah bunuh korporat dan jenayah bunuh korporat ditakrifkan sebagai satu kesalahan yang mengakibatkan kematian ekoran daripada kegagalan badan syarikat untuk memenuhi tugas berhati-hati. Menurut kedua-dua seksyen ini, badan korporat boleh dikenakan liabiliti jenayah bunuh jikalau suatu aktiviti yang diuruskan telah menyebabkan kematian dan kecuaiannya di pihak badan korporat merupakan satu pelanggaran melampau tugas untuk berhati-hati. Manakala, seksyen 1(3) memperuntukkan bahawa badan korporat akan

dikenakan liabiliti jikalau aktiviti-aktiviti yang diuruskan oleh pengurusan kanan syarikat. Justeru itu, dua elemen dalam jenayah bunuh korporat yang harus dianalisa secara mendalam, iaitu kegagalan pengurusan dan pelanggaran melampau tugas untuk berhati-hati badan korporat. Selain itu, jenayah bunuh korporat telah membawa persoalan-persoalan berhubung prinsip penyebab (*causation*) iaitu sama ada prinsip penyebab membenarkan kegagalan pengurusan dijadikan sebagai satu kausa kepada kematian yang berlaku dan sama ada kegagalan pengurusan terlalu jauh daripada kausa sebenar?

KEGAGALAN PENGURUSAN

Kegagalan pengurusan yang pada asalnya merupakan satu pengadaptasian daripada prinsip liabiliti majikan.³ Namun, adakah elemen dalam prinsip liabiliti majikan akan digunakan dalam prinsip kegagalan pengurusan ini? Dengan merujuk kepada seksyen 1(3)⁴ CMCHA 2007 dan seksyen ini menunjukkan kebarangkalian yang besar bahawa pengadaptasian prinsip liabiliti majikan ke dalam prinsip kegagalan pengurusan telah sekali membawa elemen-elemennya.⁵ Namun, perbezaan antara kedua-dua prinsip ini adalah prinsip kegagalan pengurusan terpakai ke atas semua kategori mangsa-mangsa bencana dan bukan ke atas pekerja sahaja sebagaimana termaktub dalam prinsip liabiliti majikan.

Walau bagaimanapun, terma "dalam jalan aktiviti-aktiviti yang diuruskan atau diorganisasikan menyebabkan kematian" sebagaimana termaktub dalam seksyen 1 (3) ini tidak diberikan sebarang interpretasi. Lord Bassam⁶ berpendapat bahawa terma yang digunakan dalam seksyen 1(3) bertujuan untuk mencakupi kegagalan dalam semua kegiatan yang diuruskan oleh badan korporat apabila terdapat praktik dan sistem digunakan dalam organisasi tidak sesuai. Terma "dalam jalan aktiviti-aktiviti yang diuruskan atau diorganisasikan menyebabkan kematian" merupakan satu terma yang luas dan badan perundangan U.K berniat untuk memberi interpretasi luas ke atas prinsip kegagalan pengurusan ini. Interpretasi terma "pengurusan" yang berdasarkan akal waras terlalu sempit interpretasi bagi badan perundangan U.K. Oleh itu, penjelasan telah diberikan dalam seksyen 1(3) CMCHA 2007.

Lihat kembali kertas cadangan *Law Commission No. 237*,⁷ terma "dalam jalan aktiviti-aktiviti yang diuruskan atau diorganisasikan menyebabkan kematian" telah pun digunakan. Petik pernyataan dalam kertas cadangan *Law Commission No. 237* sepertimana di bawah:

*That, for the purpose of the corporate offence, a death should be regarded as having been caused by the conduct of a corporation if it is caused by failure, in the way in which the corporation's activities are managed or organized, to ensure the health and safety of persons employed in or affected by those activities.*⁸

Dengan berdasarkan pernyataan di atas, *Law Commission* secara jelasnya menolak penggunaan liabiliti vikarius dan prinsip agregasi ke dalam undang-undang

jenayah bunuh korporat, sebaliknya menggunakan prinsip liabiliti majikan. Prinsip liabiliti majikan digunakan kerana liabiliti majikan merupakan satu tugas yang tidak boleh didelegasikan oleh majikan kepada mana-mana pihak. Justeru itu, pihak pendakwaan tidak perlu mengidentifikasikan pegawai kawalan atau 'controlling officer' syarikat yang dituduh.

SIAPA PENGURUS-PENGURUS KANAN?

Prinsip identifikasi dalam *Common Law* mensyaratkan pihak pendakwaan membuktikan individu yang melakukan kesalahan merupakan 'directing mind' syarikat agar tindakan jenayah individu boleh diatributasikan ke atas syarikat dan syarikat boleh disabitkan atas kesalahan. Justeru itu, persoalan sama ada individu yang melakukan kesalahan jenayah itu merupakan 'directing mind' kepada badan syarikat merupakan satu isu yang sangat penting. Masalah mengidentifikasikan individu 'directing mind' badan syarikat sentiasa membelenggui pihak pendakwaan; namun, seksyen 1(4)(c) telah menyelesaikan masalah ini. Seksyen 1(4)(c) telah memberi interpretasi yang luas bagi terma pengurus-pengurus kanan dan interpretasi yang diperuntukkan tidaklah sesempit dalam prinsip identifikasi. Seksyen 1(4)(c) telah mentakrifkan pengurusan kanan merupakan pihak yang memainkan peranan signifikan dalam membuat keputusan penting bagi kesemua bahagian atau bahagian penting dalam aktiviti-aktiviti yang diuruskan oleh syarikat; atau individu-individu yang merupakan pihak yang terlibat secara langsung dalam menguruskan kesemua atau bahagian penting dalam aktiviti-aktiviti.⁹ *A Guide to the Corporation Manslaughter and Corporate Homicide Act 2007* semasa menjawab persoalan berhubung dengan pengurusan kanan telah memberi panduan bagi menentukan individu-individu yang boleh dikategorikan sebagai pengurusan kanan.¹⁰ Petik pernyataan sepertimana di bawah:

- a. *These are the people who make significant decisions about the organization, or substantial parts of it. This includes both those carting out headquarters functions (for examples, central financial or strategic roles or with central responsibility for, for example, health and safety) as well as those in senior operational management roles.*
- b. *Exactly who is a member of an organization's senior management will depend on the nature and scale of an organisation's activities. Apart from directors and similar senior management positions, roles likely to be under consideration, include regional managers in national organisations and the managers of different operational divisions.*

Walau bagaimanapun, panduan di atas hanya menggambarkan inti pati dalam seksyen 1(4)(c), dan tidak menjelaskan secara mendalam akan terma pengurusan kanan. Dengan berdasarkan seksyen 1(4)(c), terdapat dua elemen yang penting semasa membuktikan pengurusan kanan dalam syarikat,¹¹ antaranya adalah: 1) peranan

signifikan dan 2) membuat keputusan bagi kesemua atau bahagian 'substantial' dalam aktiviti-aktiviti. Justeru itu, maksud bagi terma pengurus-pengurus kanan dalam seksyen 1(4)(c) akan terjawab dengan memberi interpretasi ke atas kedua-dua elemen di atas.

PERANAN SIGNIFIKAN

Dalam kes *Lambeth London Borough Council v Grewal*¹², Mahkamah Divisi berpendapat bahawa terma signifikan mempunyai maksud lebih daripada satu, dan menolak pandangan yang telah diberikan dalam Mahkamah Rayuan; Mahkamah Rayuan menjelaskan maksud terma signifikan dengan membuat perbandingan di antara terma signifikan (significant) dan tidak signifikan (insignificant) di mana signifikan adalah lebih daripada kecil dan tidak penting.¹³ Pendekatan yang sama telah digunakan dalam kes *Ramsden v Secretary of State for Work and Pension*,¹⁴ Yang Arif Porter telah menolak interpretasi yang digunakan dalam Mahkamah Rayuan kes *Lambeth London* dan setuju dengan penghakiman Mahkamah Divisi. Yang Arif Porter berpendapat bahawa interpretasi yang tepat bagi terma signifikan boleh diberikan melalui rujukan ke atas kamus. Berpandukan *Concise Oxford Dictionary*, signifikan bermaksud jumlah atau kesan yang agak banyak ataupun penting. *Merriam-Webster*, Ensiklopedia Syarikat Britanika¹⁵ menjelaskan terma signifikan sebagai mempunyai pengaruh atau boleh dipengaruh; dan kemungkinan disebabkan oleh sesuatu yang lain daripada sebab utama. *Oxford Advanced Learner's Dictionary*¹⁶ pula mendefinisikan terma signifikan sebagai luas, atau cukup penting bagi memberi kesan atau untuk diperhatikan. Justeru itu, terma signifikan dapat ditakrifkan sebagai tahap atau jumlah yang boleh menyebabkan kesan atau mempengaruhi perkara yang berkenaan.

Dengan menghubungkan terma 'peranan signifikan' ke atas interpretasi terma pengurusan kanan di bawah seksyen 1(4)(c) CMCHA 2007, pengurus-pengurus kanan merupakan individu-individu yang mempunyai peranan cukup penting bagi mempengaruhi keputusan dibuat dalam suatu aktiviti yang diuruskan. Secara ringkasnya, pengurus-pengurus kanan merupakan individu-individu mempunyai kuasa dalam tangga hierarki syarikat tersebut dan individu-individu ini adalah terdiri daripada pengurus-pengurus, pengarah urusan dan ketua eksekutif. Petik pernyataan daripada Lord Bassam dalam perdebatan Grand Committee:

*...we think that using the word 'significant' runs the risk – I put it no higher than that – that high-profile areas of business will be given undue weight and that possibly large but otherwise lower-profile areas could be considered 'insignificant'.*¹⁷

Lord Bassam menjelaskan risiko menggunakan perkataan signifikan itu akan menyebabkan ketidakseimbangan fokus dalam hierarki syarikat. Walaupun Lord Bassam tidak setuju akan pemakaian

terma signifikan, namun hujah Lord Bassam telah menunjukkan bahawa individu-individu yang berada di tangga bawah hierarki akan dipertimbangkan sebagai tidak signifikan dan individu-individu dalam tangga atas hierarki akan dianggap sebagai signifikan. Justeru itu, individu-individu yang memainkan peranan penting dalam membuat keputusan bagi suatu aktiviti organisasi adalah terdiri daripada individu yang mempunyai kedudukan tinggi dalam hierarki organisasi kerana hanya golongan individu ini sahaja yang boleh membuat keputusan bagi bahagian penting dalam suatu aktiviti organisasi.

MEMBUAT KEPUTUSAN BAGI KESEMUA ATAU BAHAGIAN 'SUBSTANTIAL' DALAM AKTIVITI-AKTIVITI

Lord Bassam dalam perdebatan Grand Committee, pernah menjelaskan bahawa terma 'penting' atau 'substantif' lebih mengindikasikan persepsi kuantitatif. *Oxford Advanced Learner's Dictionary*¹⁸ memberi maksud substantif sebagai jumlah yang besar, bernilai atau penting. Oleh itu, terma "bahagian penting dalam aktiviti-aktiviti yang diuruskan" adalah bermaksud bahagian aktiviti-aktiviti yang diuruskan adalah besar sama ada dari segi skop, sifat dan kepentingan.

Dalam *Homicide Act 1957*, seksyen 2(1) memperuntukkan pengecualian tanggungjawab jenayah dari segi kekurangan keupayaan mental: '*substantial impairment of mental responsibility*'. Perkataan '*substantial*' atau substantif selalu diberi interpretasi oleh mahkamah; dalam *R v Lloyd*,¹⁹ Mahkamah Rayuan telah menasihati para juri hendaklah menggunakan pendekatan yang lebih luas semasa mempertimbangkan maksud di sebalik terma substantif. Petik pernyataan Yang Arif Ashworth sepertimana di bawah:

I am not going to try to find a parallel for the word 'substantial'. You are the judge, but your own common sense will tell you what it means. This far I will go. Substantial need not to be totally impaired, so to speak, destroyed altogether. At the other end of the scale substantial does not mean trivial or minimal. It is something in between and Parliament has left it to you and other juries to say on evidence, was the mental responsibility impaired, and, if so, was it substantially impaired?

Kes *R v Egan*²⁰ memperuntukkan panduan ke atas terma "*substantial*", terma "*substantial*" harus dilihat berdasarkan akal waras yang luas dan dianggap lebih daripada kecil tetapi kurang daripada keseluruhan. Pada pendapat penulis ini, pendekatan yang digunakan dalam kes ini adalah kurang efektif, sebaliknya kes *South Yorkshire Transport Ltd and another v Monopolies and Mergers Commission and another*²¹ telah memberikan panduan yang lebih jelas dengan menggunakan perkataan *nearly complete* semasa menginterpretasikan terma *substantial*. Petik diktum Yang Arif Mustill sebagaimana di bawah:

No recourse need be made to dictionaries to establish that 'substantial' accommodates a wide range of meanings. At one extreme there is 'no trifling'. At the other, there is 'nearly

complete', as where someone says that he is in substantial agreement with what has just been said. In between, there exist many shades of meaning, drawing colour from their context.

Perkataan *nearly complete* dapat mengindikasikan terma substantif bukan berada di tengah-tengah 'kurang' dan 'keseluruhan', sebaliknya adalah dekat dengan 'keseluruhan'. Ini juga bermakna bahawa terma substantif menunjukkan penglibat dalam bahagian yang besar dalam sesuatu perkara. Justeru itu, terma "bahagian substantif dalam aktiviti-aktiviti yang diuruskan" menunjukkan bahagian yang diambil oleh pengurusan kanan adalah sangat besar sehingga boleh dianggap sebagai keseluruhan bahagian aktiviti yang diuruskan. Penulis ini berpendapat bahawa bahagian aktiviti yang membabitkan pihak pengurusan kanan adalah besar; maka, bahagian yang membabitkan pengurusan kanan tersebut adalah sangat penting. 'Besar' dalam erti maksud penulis ini adalah merujuk kepada kesan dan pengaruh yang dikenakan ke atas aktiviti-aktiviti syarikat. Penulis ini berpendapat bahawa terma substantif adalah lebih berhubung kait dengan kesan daripada suatu perkara yang telah dibuat, bukan sesempit dalam hujah Lord Bassam dan diktum *R v Egan* serta *South Yorkshire Transport Ltd and another*. Jikalau keputusan yang dibuat ke atas suatu perkara dalam aktiviti-aktiviti akan mempengaruhi perjalanan keseluruhan aktiviti, maka bahagian tersebut boleh dianggap sebagai bahagian substantif.

PRINSIP PENYEBABAN DAN KEGAGALAN PENGURUSAN

Untuk menyelesaikan konflik antara konsep kegagalan pengurusan dan konsep penyebab, suatu tugas baru hendak dibentuk, iaitu tugas yang mengatributasikan kesalahan yang dilakukan oleh pihak ketiga ke atas pihak yang harus bertanggungjawab. Seksyen 1(1)²² merupakan jenis tugas yang dimaksudkan. Dengan ini, belaan menggunakan konsep *break in the chain of causation* adalah sangat terhad memandangkan tugas sejenis demikian tidak akan membenarkan majikan terlepas daripada tanggungan walaupun kesalahan jenayah adalah dilakukan oleh pekerjanya. Tambahan pula, *break in the chain of causation* hanya boleh berlaku dalam keadaan yang luar biasa²³ dan tidak mudah digunakan sebagai belaan kepada syarikat yang dituduh. Tugas unuk berhati-hati relevan yang termaktub dalam seksyen 1(1) mencakupi kegagalan pihak pengurusan syarikat untuk mengambil sebarang tindakan awal bagi menghalang tindakan jenayah pekerjanya sama ada secara sengaja ataupun cuai. Pihak syarikat haruslah mampu pralihat kecuai pekerjanya dan kegagalan ini akan menjadikan sebarang akibat tindakan jenayah pekerja sebagai akibat daripada tindakan syarikat.²⁴

Walau bagaimanapun, semua tindakan jenayah tidak akan dianggap sebagai tindakan jenayah syarikat memandangkan unsur utama yang menghubungkan liabiliti jenayah bunuh korporat dengan badan korporat merupakan konsep kegagalan pengurusan.²⁵ Dalam *A*

Guide to the Corporation Manslaughter and Corporate Homicide Act 2007, penjelasan berhubung seksyen 1(3) telah diberikan; pihak pendakwaan tidak perlu membuktikan individu tertentu merupakan pengurus kanan dan individu tersebut telah menyebabkan kematian dalam pengurusan, sebaliknya pihak pengurus-pengurus kanan dalam syarikat tersebut telah secara kolektif gagal mengambil tindakan awas yang sepatut dan kegagalan ini merupakan kegagalan pengurusan syarikat yang utama.²⁶ Law Commission melaporkan bahawa sama ada kegagalan pengurusan merupakan satu isu yang harus ditangani oleh para juri. Para juri harus mempertimbangkan secara teliti sama ada tindakan jenayah yang dilakukan adalah kecuai biasa pekerja atau kegagalan pengurusan syarikat. Dengan berdasarkan laporan Law Commission, beban pihak pendakwaan terletak di atas dua perkara, iaitu kematian berlaku akibat kecuai pekerja syarikat dan kecuai di pihak pekerja merupakan kegagalan pengurusan syarikat ataupun sistem syarikat dapat menunjukkan kegagalan pengurusan. Jikalau para juri berpendapat bahawa pihak pendakwaan gagal membuktikan kegagalan pengurusan syarikat di sebalik keraguan munasabah; maka, syarikat tersebut tidak akan disabitkan ke atas kesalahan jenayah bunuh korporat.²⁷

SYARAT KEGAGALAN PENGURUSAN DAN PRINSIP IDENTIFIKASI: SATU PARADOKS?

Seksyen 1(3)²⁸ telah memperuntukkan bahawa kegagalan pengurusan kanan syarikat merupakan satu elemen yang penting dalam pelanggaran tugas berhati-hati relevan syarikat tersebut. Tujuan CMCHA 2007 adalah untuk menghapuskan masalah dalam prinsip identifikasi; namun, seksyen 1(3) pula mensyaratkan pihak pendakwaan untuk membuktikan disebalik keraguan munasabah bahawa pihak yang memainkan peranan penting dalam dalam syarikat tersebut telah membuat suatu keputusan bagi aktiviti-aktiviti yang diuruskan dan keputusan tersebut menyebabkan kematian. Adakah konsep kegagalan pengurusan dan prinsip identifikasi adalah sama memandangkan konsep kegagalan pengurusan juga akan mengembalikan kelemahan dalam prinsip identifikasi? Pakar undang-undang di Scotland khuatiri bahawa terma “pengurusan kanan” akan menyebabkan keperluan untuk mengidentifikasikan pengurus kanan syarikat dan akhirnya kembali kepada asas dalam prinsip identifikasi. Petik pernyataan Alice Belcher sebagaimana di bawah:

The most important change in legal thinking is that this will enable management conduct to be considered collectively as well as individually.... The expert group feared that the use of term ‘senior management’ could result to the need to identify senior managers and thereby return to the identification principle.²⁹

Penulis ini berpendapat bahawa kedua-dua prinsip adalah tidak sama; jikalau kedua-dua pendekatan

diperhatikan secara teliti, terdapat perbezaan daripada segi implikasinya. Sebelum itu, prinsip identifikasi atau teori “*directing mind*” hendaklah diterangkan terlebih dahulu.

PRINSIP IDENTIFIKASI ATAU TEORI ‘DIRECTING MIND’

Sebelum tahun 1944, kes-kes liabiliti jenayah korporat adalah berdasarkan prinsip liabiliti vikarius dan masih digunakan selepas tahun 1944. Dengan menggunakan prinsip liabiliti vikarius, mahkamah boleh mengenakan liabiliti jenayah ke atas badan korporat; namun jenayah yang terbabit tidak perlu pembuktian unsur niat jahat di pihak pekerja. Prinsip liabiliti vikarius ini kemudiannya telah berkembang dan mahkamah mula menggunakannya ke atas kesalahan yang memerlukan pembuktian unsur niat jahat. Sejak tahun 1944, mahkamah mula mengenakan liabiliti jenayah ke atas badan korporat dengan asas bahawa tindakan pekerja boleh dirujuk sebagai tindakan syarikat dan prinsip yang digunakan adalah prinsip identifikasi. Prinsip identifikasi merupakan satu liabiliti persendirian, bukanlah liabiliti vikarius. Antara kes-kes yang telah menubuhkan prinsip identifikasi adalah *D.P.P. v Kent & Sussex Contractors Ltd*,³⁰ *R. v I.C.R. Haulage Co Ltd*³¹ dan *Mooer v I Bresler Ltd*.³²

Walau bagaimanapun, asal prinsip identifikasi ini dapat dikesan melalui diktum Viscount Haldane dalam kes *Lennard’s Carrying Co Ltd v Asiatic Petroleum Co Ltd*.³³ Petik diktum Viscount Haldane sepertimana di bawah:

A corporation is an abstraction. It has no mind of its own anymore than it has a body; its active and directing will must consequently be sought in the person of somebody who for some purpose may be called agent, but who is really the directing mind and will of the corporation, the very ego and centre of the personality of the corporation.

KES-KES TERAWAL BERHUBUNG PRINSIP IDENTIFIKASI

Berikut merupakan kes-kes terawal yang berhubung dengan prinsip identifikasi sebelum keahiran prinsip identifikasi.

D.P.P v KENT & SUSSEX CONTRACTORS LTD³⁴

D.P.P v Kent & Sussex Contractors Ltd berfaktakan sesebuah syarikat yang didakwa atas kesalahan mengisukan satu rekod yang palsu di mana rekod tersebut telah salahnyata perjalanan dan perbatuan kenderaan syarikat dengan niat untuk menipu serta memberi maklumat palsu. Rekod tersebut dihantar atas nama syarikat tersebut oleh pengurus pengangkutan untuk mendapatkan kupon petrol. Majistret mendapati bahawa maklumat palsu sememangnya telah diberikan atas pengetahuan pengurus pengangkutan syarikat tersebut, tetapi maklumat tersebut dihantar atas nama syarikat. Syarikat adalah tidak berupaya untuk berfikir

atau bertindak berdasarkan hasrat, maka syarikat pengangkutan tidak boleh dikenakan liabiliti.

Viscount Caldecote, Ketua Hakim dalam rayuan kes ini telah membawa satu isu yang utama iaitu sama ada suatu syarikat berhad boleh dikenakan liabiliti bagi kesalahan jenayah atau syarikat adalah tidak mampu untuk berfikir atau bertindak berdasarkan hasratnya sepertimana yang termaktub dalam kes-kes sebelum ini.³⁵

Viscount Caldecote semasa memberi keputusan telah memetik diktum Lord Blackburn dalam kes *The Pharmaceutical Society v London & Provincial Supply Association*³⁶ yang berhubung dengan posisi syarikat. Diktum Viscount Caldecote adalah sebagaimana di bawah:

A corporation may in one sense, for all substantial purpose of protecting the public, possess a competent knowledge of its business, if it employs competent directors, managers, and so forth but it cannot possibly have a competent knowledge in itself. The metaphysical entity, the legal 'person', the corporation, cannot possibly have a competent knowledge.

Viscount Caldecote tidak setuju dengan konsep yang mempersonifikasikan badan korporat sebaliknya berpendapat bahawa badan syarikat boleh dikenakan liabiliti untuk pengetahuan dan niat pengawainya. Justeru itu, badan korporat yang tidak berupaya untuk berfikir atau bertindak akan dianggap berupaya jikalau pegawai-pegawai dalam syarikat berfikir, bersuara dan bertindak bagi pihak syarikat.

Yang Arif Macnaghten mempunyai pendapat yang sama seperti Viscount Caldecote dan tidak pernah dibelenggui oleh masalah teori liabiliti jenayah korporat. Petik diktum Yang Arif Macnaghten sepertimana di bawah:

...it is true that a corporation can only have knowledge and form an intention through its human agents, but circumstances may be such that the knowledge and intention of the agent must be imputed to the body corporate.. if the responsible agent of a company acting within the scope of his authority, puts forward on its behalf a document which he knows to be false and by which he intends to deceive, I apprehend that, according to the authorities that my Lord cited, his knowledge and intention must be imputed to the company.

Yang Arif Hallet mempunyai pendapat yang sama untuk analisis ortodoks di bawah *Motor Fuel Rationing Order 1941*; jikalau seorang individu yang ingin mendapatkan kupon petrol mempunyai tugas untuk memberi maklumat yang benar dan kegagalan untuk menunaikan tanggungjawab tersebut akan menyebabkan individu tersebut dikenakan liabiliti jenayah penipuan; maka, badan korporat yang ingin mendapat kupon petrol juga mempunyai tanggungjawab untuk memberi maklumat yang benar, kegagalan badan syarikat untuk menunaikan tanggungjawab tersebut juga menyebabkan badan syarikat dikenakan liabiliti jenayah penipuan.³⁷

R. v I.C.R. HAULAGE CO LTD³⁸

Dalam kes *R v I.C.R. Haulage. Ltd*, mahkamah telah menolak rayuan daripada perayu, dan mengekalkan sabitan kesalahan konspirasi penipuan ke atas korporat perayu. Mahkamah dalam kes ini telah merujuk kepada diktum hakim-hakim dahulu³⁹ dan percaya bahawa badan korporat dikenakan liabiliti untuk kesalahan yang bersyaratkan unsur niat. Walau bagaimanapun, keputusan yang dibuat adalah berdasarkan konsep yang berbeza berbanding kes-kes dahulu.

Yang Arif Stable telah menimbulkan dua konsep yang utama semasa mempertimbangkan persoalan sama ada badan korporat boleh dikenakan liabiliti jenayah yang memerlukan pembuktian *mens rea*. Yakni, para juri harus memberi perhatian kepada sifat pendakwaan yang dikenakan, posisi relatif antara pegawai atau ejen dengan fakta yang relevan dan keadaan kes. Amanda dan Martin⁴⁰ berpendapat bahawa mahkamah tidak perlu mempertimbang posisi relatif pegawai atau ejen dengan fakta relevan bagi menentukan sama ada tindakan ejen tersebut boleh diidentifikasi sebagai tindakan syarikat yang berkenaan. Menurut diktum Lord Reid dalam kes *Tesco Supermarkets v Natrass*,⁴¹ sifat pendakwaan yang dibawa dalam satu kes juga merupakan satu faktor yang tidak relevan. Walau bagaimanapun, Lord Hoffman⁴² berpendapat bahawa sifat pendakwaan merupakan satu faktor yang sangat penting bagi menentukan kapasiti pekerja sama ada tindakannya boleh disamakan sebagai tindakan syarikat.

MOORE v I BRESLER LTD⁴³

Kes ini merupakan satu kes yang menarik dari segi hujah belaan yang digunakan oleh defendan di mana badan syarikat merupakan mangsa kepada konspirasi penipuan dua orang pekerja syarikat. Bresler dan Philip (Bresler merupakan pengurus besar dan Philip merupakan pengurus jualan di cawangan *Nottingham*) telah menjual produk syarikat untuk kepentingan sendiri. Kedua-dua individu ini kemudiannya telah menyimpan hasil jualan dan mengemukakan dokumen yang memalsukan amaun jualan yang sebenar. Dengan amaun jualan yang palsu tersebut, jumlah cukai yang dikenakan ke atas syarikat akan jauh lebih rendah daripada amaun yang sepatutnya. Justeru itu, badan syarikat telah didakwa atas penipuan cukai jualan. Pegawai rekod telah membenarkan rayuan yang dibuat oleh defendan atas asas bahawa syarikat merupakan mangsa kepada frod yang dilakukan oleh pekerjanya memandangkan tindakan pekerja-pekerja tersebut tidak termasuk dalam lingkungan autoriti yang dibenarkan ke atas mereka. Viscount Caldecote menolak hujah yang diberikan oleh pegawai rekod dan menunjukkan falasi yang wujud dalam kes ini. Kedua-dua individu sengaja membuat pernyataan jualan yang palsu, dan kedua-dua individu tersebut merupakan orang penting dalam syarikat responden tersebut. Justeru itu,

pernyataan jualan palsu tersebut juga dibuat atas kapasiti mereka yang sebagai orang yang penting dalam syarikat tersebut. Maka, tindakan kedua-dua individu boleh dianggap sebagai tindakan syarikat tersebut.⁴⁴

Pada tahun 1956, mahkamah bagi kes *H.L. Bolton Co. v T. J. Graham & Sons*⁴⁵ juga menggunakan prinsip yang ditetapkan dalam kes-kes di atas dan berpendapat bahawa status minda pengurus boleh dianggap sebagai status minda syarikat serta undang-undang pada masa tersebut adalah termaktub sedemikian. Lord Denning menjelaskan:

A company may in many ways be likened to a human body. They have a brain and a nerve centre which controls what they do. They also have hands which hold the tools and act in accordance with directions from the centre. Some of the people in the company are mere servants and agents who are nothing more than hands to do the work and cannot be said to represent the mind or will. Others are directors and managers who represent to directing mind and will of the company, and control what they do. The state of mind of these managers is the state of mind of the company and is treated by the law as such. So you will find that in cases where the law requires personal fault as a condition of liability in tort the fault of the manager will be the personal fault of the company.

Teori *Directing Mind* atau prinsip identifikasi ini merupakan satu teori yang membolehkan badan korporat didakwa atas kesalahan bersandarkan unsur niat. Menurut Lord Hoffman dalam kes *Meridian Global Funds Management Asia Ltd v Securities Commission*⁴⁶ yang berpendapat bahawa diktum Lord Denning yang memetaforkan badan korporat sebagai manusia yang mempunyai otak dan pusat saraf yang mengawal tindakan merupakan satu imaginasi yang sangat kuat dan imaginasi ini telah mengambil alih tujuan yang ingin dibawa oleh Viscount Haldane.⁴⁷ Pengertian minda dan hasrat syarikat merupakan dua unsur utama yang dikemukakan oleh Viscount Haldane, kedua-dua unsur ini merupakan essensi kepada pengaplikasian peraturan atributasi.

Konklusinya, prinsip identifikasi merupakan satu prinsip yang mengutamakan dua unsur utama iaitu pekerja syarikat telah melakukan kesalahan jenayah, dan individu pekerja syarikat tersebut memainkan peranan yang penting dalam syarikat berkenaan. Minda individu pekerja yang melakukan kesalahan jenayah hendaklah boleh diidentifikasi sebagai minda syarikat dan hasrat syarikat juga harus dilihat dengan teliti sama ada wujudnya niat untuk melakukan tindakan jenayah.

KELAHIRAN PRINSIP IDENTIFIKASI DAN KRITIKAN KE ATASNYA

Sepertimana yang dikatakan sebelum ini bahawa prinsip identifikasi ini dapat dikesan melalui kes *Lennard's Carrying Co Ltd v Asiatic Petroleum Co Ltd*, namun, pengaplikasian pada masa tersebut hanya kekal dalam skop undang-undang sivil. *Tesco Supermarket Ltd v Natrass*⁴⁸ merupakan kes pertama yang menubuhkan

prinsip identifikasi dan prinsip identifikasi ini terpakai ke atas semua kesalahan yang bukan bersandarkan prinsip liabiliti vikarius termasuk kesalahan jenayah. Dengan menggunakan prinsip ini, badan korporat boleh disabitkan atas kesalahan memerlukan pembuktian unsur *mens rea* dengan syarat tindakan jenayah boleh diidentifikasi sebagai tindakan syarikat. Penjelasan ke atas prinsip identifikasi ini boleh ditemui dalam diktum Lord Reid sepertimana di bawah:

*Where a limited company is the employer difficult questions do arise in a wide variety of circumstances to a corporation. A living person has a mind which can have knowledge or intention or be negligent and he has hands to carry out his intentions. A corporation has none of these: it must act through living persons, though not always one or the same person. Then the person who acts is not speaking or acting for the company. He is acting as the company and his mind which directs his act is the mind of the company. There is no question of the company being vicariously liable. He is not acting as a servant, representative, agent or delegate. He is an embodiment of the company or, one could say, he hears and speaks through the persona of the company within his appropriate sphere, and his mind is the mind of the company. If it is guilty mind then that guilty is the guilty of the company.*⁴⁹

Walaupun prinsip identifikasi mampu mengatributasikan liabiliti jenayah; namun, adakah prinsip identifikasi ini boleh diaplikasikan ke atas jenayah bunuh? Pendakwaan bagi kesalahan mematikan orang telah dibawa oleh pihak pendakwa ke atas *Great West Train* atas bencana landasan *Southall*⁵⁰ dan pendakwaraya telah mengusulkan dua isu utama ke hadapan mahkamah iaitu sama ada defendan yang bukan manusia boleh disabit atas kesalahan mematikan orang secara melulu walaupun tiada keterangan yang menunjukkan individu melakukan jenayah boleh diidentifikasi sebagai defendan. Yang Arif Rose telah memberi jawapan negatif ke atas isu tersebut dan berkata:

*In our judgment, unless an identified individual's conduct, characterisable as gross criminal negligence, can be attributed to the company, the company is not, in the present state of the common law, liable for manslaughter.*⁵¹

Sememangnya banyak kesalahan jenayah boleh disabitkan ke atas badan korporat dengan melalui prinsip identifikasi atau prinsip liabiliti vikarius, namun mahkamah masih enggan meluaskan interpretasi prinsip identifikasi dan liabiliti vikarius ke atas kesalahan jenayah yang memerlukan niat spesifik seperti jenayah bunuh.

KONSEP PENGURUSAN KANAN DAN PRINSIP IDENTIFIKASI ADALAH BERBEZA

Prinsip identifikasi memerlukan pihak pendakwaan mengidentifikasi individu-individu yang melakukan kesalahan jenayah sebagai syarikat itu sendiri dan individu tersebut hendaklah merupakan *directing mind* kepada syarikat tersebut. Walaupun prinsip pengurusan kanan mempunyai prosedur seperti dalam prinsip

identifikasi iaitu mengenal pasti individu-individu yang melakukan kecuaiian dalam membuat keputusan aktiviti yang diuruskan; namun, prinsip pengurusan kanan tidak mensyaratkan individu-individu tersebut diidentifikasi sebagai syarikat itu sendiri. Dengan hanya mengenal pasti individu yang berpengaruh dalam syarikat telah cuai semasa membuat keputusan bagi aktiviti-aktiviti yang diuruskan dan keputusan tersebut mengakibatkan kematian, syarikat berkenaan boleh disabit atas kesalahan jenayah bunuh korporat. Sebagai contoh untuk prinsip identifikasi, A merupakan pelaku tindakan jenayah, bagi mengatributasikan liabiliti jenayah A ke atas syarikat, pendakwaraya perlu membuktikan bahawa A merupakan individu *'directing mind'* kepada syarikat berkenaan; sebaliknya untuk prinsip pengurusan kanan, B merupakan lembaga pengarah syarikat dan kecuaiian B semasa membuat keputusan bagi suatu aktiviti diuruskan telah mengakibatkan kematian, pihak pendakwaan hanya perlu buktikan B telah melakukan kecuaiian bagi meletakkan liabiliti jenayah bunuh korporat ke atas badan korporat. Prinsip pengurusan kanan ini telah menyelesaikan masalah dalam teori identifikasi memandangkan prinsip pengurusan kanan hanya memerlukan pembuktian kecuaiian di pihak orang yang memainkan peranan penting dalam perancangan aktiviti-aktiviti dan kecuaiian ini telah menyebabkan kematian.

KESIMPULAN

Jenayah bunuh korporat merupakan satu konsep jenayah yang baru, tetapi prinsip yang tersirat dalam jenayah baru ini amat kompleks. Namun, badan perundangan U.K telah menggunakan prinsip pengurusan kanan untuk mengatributasikan kesalahan jenayah bunuh ke atas badan korporat. Syarat pengurusan kanan dan teori identifikasi sememangnya sama dari segi cara kesalahan diatributasikan ke atas syarikat; namun, asas pengurusan kanan adalah lebih mudah dan nyata berbanding teori identifikasi. Seksyen 1(3) dalam CMCHA 2007 telah memperuntukkan golongan individu yang dianggap sebagai pengurusan kanan, kaedah menentu individu-individu sebagai pengurusan kanan, sebaliknya teori identifikasi tidak sejelas prinsip kegagalan pengurusan. Maka, konsep kegagalan pengurusan dan teori identifikasi adalah beza dan konsep kegagalan pengurusan sesuai digunakan bagi menghukum badan korporat yang telah melakukan kesalahan jenayah bunuh.

NOTA

- ¹ Seksyen 1(3) CMCHA 2007 telah memperuntukkan sebuah organisasi boleh dikenakan liabiliti atas jenayah bunuh korporat jikalau aktiviti-aktiviti menyebabkan kematian itu adalah diuruskan atau dirancangan oleh pengurusan kanan syarikat (Senior Management).
- ² "(1) An organisation to which this section applies is guilty of an offence if the way in which its activities are managed or organised-

(a) causes a person's death, and
(b) amounts to a gross breach of a relevant duty of care owed by the organisation to the deceased."

- ³ Liabiliti majikan merupakan satu liabiliti persendirian majikan terhadap keselamatan kesihatan pekerja. Jikalau keselamatan dan kesihatan pekerja terjejas akibat daripada kecuaiian majikan; maka, majikan akan dikenakan liabiliti.
- ⁴ "An organisation is guilty of an offence under this section only if the way in which its activities are managed or organised by its senior management is a substantial element in the breach referred to in subsection (1)."
- ⁵ Law Commission Report Legislating the Criminal Code: Involuntary Manslaughter (Law Commission No. 237), Part VIII A new Offence of Corporate Killing, hlm 105.
- ⁶ Hansard, HL Grand Committee, Column 138. per Lord Bassam of Brighton (11 January 2007); R. Matthews, *The corporate Manslaughter and Corporate Homicide 2007*, Oxford University Press, London, 2008, hlm 92.
- ⁷ Law Commission Report Legislating the Criminal Code: Involuntary Manslaughter (Law Commission No. 237) (HC 171)
- ⁸ Law Commission Report Legislating the Criminal Code: Involuntary Manslaughter (Law Commission No. 237), perenggan 8.35
- ⁹ Seksyen 1(4)(c) memperuntukkan:
"(c) senior management, in relation to an organization, means the persons who play significant roles in-
i) the making of decisions about how the whole or substantial part of its activities are to be managed or organized, or
ii) the actual managing or organizing of the whole or a substantial part of those activities."
- ¹⁰ Minister of Justice, *A Guide to the Corporation Manslaughter and Corporate Homicide Act 2007*, Oktober 2007, hlm 13.
- ¹¹ Untuk mensabitkan sesebuah syarikat atas jenayah bunuh korporat, pihak pendakwaan harus membuktikan bahawa ia adalah kegagalan pengurusan sesebuah syarikat. Untuk membuktikan kegagalan pengurusan, pihak pendakwaan hendaklah membawa keterangan bahawa pihak yang gagal menjaga kepentingan pekerja atau pengguna adalah mereka yang merupakan pengurus-pengurus kanan.
- ¹² 82 Cr App Rep 301; [198] Crim LR 260.
- ¹³ Mustill LJ menyatakan:
"In the result, I would express my opinion as follows. The word 'significant' has more than one meaning. It is capable, in some contexts, of meaning 'more than trifling'."
- ¹⁴ [2203] EWCA Civ 32.
- ¹⁵ Laman sesawang kamus Meriam Webster <http://www.merriam-webster.com/dictionary/significant> (6 April 2013)
- ¹⁶ *Oxford Advanced Learner's Dictionary*, Joana Turnbull, Oxford University Press, London, 2010, hlm 1381.
- ¹⁷ Hansard, HL, Grand Committee, Column 150 (11 January 2007)
- ¹⁸ *Oxford Advanced Learner's Dictionary*, Joana Turnbull, hlm 1490.
- ¹⁹ [1966] 50 Cr App R 61.
- ²⁰ [1992] 95 Cr App 278.
- ²¹ [1993] 1 All ER 289.
- ²² Seksyen 1(1) memperuntukkan:
An organisation to which this section applies is guilty of an offence if the way in which its activities are managed or organised-
(a) Causes a person's death, and
(b) Amounts to a gross breach of a relevant duty of care owed by the organisation to the deceased.
- ²³ *Environmental Agency (Formerly National River Authority) v Empriss Cars (Albertillery) Ltd* [1999] 2 AC 22; [1998] 1 All ER 481
- ²⁴ Law Commission Report Legislating the Criminal Code: Involuntary Manslaughter (Law Commission No. 237) (HC 171). perenggan 8.37.
- ²⁵ Seksyen 1(3)
- ²⁶ "The Act does not require the prosecution to prove specific failings on the part of individual senior managers. It will be sufficient for

- a jury to consider that the senior management of the organization collectively were not taking adequate care, and this was a substantial part of the organisation's failure." Lihat Minister of Justice. *A Guide to the Corporation Manslaughter and Corporate Homicide Act 2007*. Oktober 2007. hlm 14.
- ²⁷ Law Commission Report *Legislating the Criminal Code: Involuntary Manslaughter (Law Commission No. 237)* (HC 171). perenggan 8.36.
- ²⁸ "An organisation is guilty of an offence under this section only if the way in which its activities are managed or organised by its senior management is a substantial element in the breach referred to in subsection (1)."
- ²⁹ A. Belcher, 'Imagining How A Company Thinks: What is Corporate Culture?' [2006] 11 *Deakin Law Review* 1, hlm 6.
- ³⁰ [1944] 1 K.B. 146
- ³¹ [1944] K.B. 551
- ³² [1944] 2 K.B. 515
- ³³ [1915] A.C. 705, HL.
- ³⁴ [1944] 1 K.B. 146
- ³⁵ "This special case raise the question whether a limited company, being a body corporate, can in law be guilty of offences charged or whether a company is incapable of any act of will or state of mind such as that laid in the information." [1944] 1 K.B. 146. hlm 149
- ³⁶ [1880] 5 App Cas 857
- ³⁷ "... if every person desiring to obtain petrol coupons has a duty imposed by the authority to furnish honest information, it seems strange and undesirable that a body corporate desiring to obtain petrol coupons and furnishing dishonest information for that purpose should be able to escape the liability which would be incurred in like case by a private person."
- ³⁸ [1994] 1 All E.R. 691
- ³⁹ Yang Arif Lord Blackburn menyatakan:
"..... If this word does include a corporation - I quite agree that a corporation cannot, in one sense, commit a crime - a corporation cannot be imprisoned, if imprisonment be the sentences for the crime; a corporation cannot be hanged or put to death if that to be the punishment for the crime; and in those a corporation cannot commit a crime. But a corporation may be fined and a corporation may pay damages." lihat *Pharmaceutical Society v. London & Provincial Supply Assocn* (1880) 5 App. Cas. 857; 13 Digest. 408; 49 L.J.Q.B. 736; 43 L.T. 389;
- Yang Arif Macnagten menyatakan:
"It is true that a corporation can only have knowledge and form an intention through its human agents, but circumstances may be such that the knowledge and intention of the agent must be imputed to the body corporate... if the responsible agent of a company, acting within the scope of this authority, puts forward on its behalf a documents which he knows to be false and by which he intends to deceive, I apprehend that according to the authorities that my lord has cited, his knowledge ad intention must be imputed to the company." dan;
- Yang Amat Arif Viscount Caldecote menyatakan:
"The offences created by the regulation are those of doing something with intent to deceive or of making a statement known to be false in a material particular. There was ample evidence, on the facts as stated in the special case, that the company, by the only person who could act or speak or think for it had done both these things and I can see nothing in any of the authorities to which we have been referred which requires us to say that a company is capable of being found guilty of the offences with which the respondent company was charged" lihat *Director of Public Prosecutors v. Kent & Sussex Contractors Ltd* [1944] 1 K.B.761; [1944] 1 All E.R. 119.

- ⁴⁰ A. Pinto & M. Evans, *Corporate Criminal Liability*, Sweet & Maxwell Ltd, 2003, hlm 43.
- ⁴¹ "If the man was in law identifiable with the company, then whether his offence was serious or venial his act was the act of the company." [1972] A.C. 153. hlm 173.
- ⁴² *Meridian Global Funds Management Asia Ltd v. Securities Commission* [1995] 2 A.C. 500.
- ⁴³ [1944] 2 K.B. 515.
- ⁴⁴ "That, I think, repeats the fallacy which I have already tried to point out. The sales undoubtly were fraudulent, but they were sales made with the authotrity of the respondent company by these men as agents for the respondent company... These two men were important official of the company, and when they made statements and rendered return, they were clear makin those statements and giving those returns as the officer of the company, the proper officer to make the returns. Their acts, therefore, as indeed the Recorder seems to have been prepared to agree, were the acts of the company."
- ⁴⁵ [1956] 3 All E.R. 624.
- ⁴⁶ [1995] 2 A.C. 500.
- ⁴⁷ *Lennard's Carrying Co Ltd v. Asiatic Petroleum Co Ltd* [1915] A.C. 705, H.L, hlm 713.
- ⁴⁸ [1972] A.C. 153.
- ⁴⁹ [1972] A.C. 153. hlm 170. Perenggan E-G.
- ⁵⁰ *Attorney General's Reference* (No. 2 of 1999) [2000] 2 Cr. App. R. 207.
- ⁵¹ *Attorney General's Reference* (No. 2 of 1999) [2000] 2 Cr. App. R. 207. hlm 217.

RUJUKAN

- Belcher, A. 2006. Imagining how a company thinks: What is corporate culture? *Deakin Law Review* 1.
- Hansard, HL, Grand Committee, Column 150 (11 January 2007)
- Laman sesawangan kamus Merian Webster. <http://www.merriam-webster.com/dictionary/significant>. Dicapai pada: 6 April 2013.
- Law Commission Report Legislating the Criminal Code: Involuntary Manslaughter (Law Commission No. 237), Part VIII A new Offence of Corporate Killing.*
- Law Commission Report Legislating the Criminal Code: Involuntary Manslaughter (Law Commission No. 237)* (HC 171).
- Matthews, R. 2008. *The Corporate Manslaughter And Corporate Homicide 2007*. London: Oxford University Press.
- Minister of Justice, *A Guide to the Corporation Manslaughter and Corporate Homicide Act 2007*, Oktober 2007.
- Oxford Advanced Learner's Dictionary*. 2010. Edited by Turnbull, J. et al. London: Oxford University Press.
- Pinto, A. & Evans, M. 2003. *Corporate Criminal Liability*. UK: Sweet & Maxwell Ltd.
- Chua Ming Zuan
Fakulti Undang-Undang
Universiti Kebangsaan Malaysia
43600 UKM Bangi
Selangor

